

IZVOD IZ ZAPISNIKA

S 5. sjednice Zajedničke komisije za tumačenje odredaba i praćenje primjene Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike

Tumačenja odredbi Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike

Sjednica održana 30. studenog 2022. godine.

1. Čl. 35. st. 3. i 4.

Odredbom stavka 3. navedenog članka utvrđeno je da je osnovna bruto plaća umnožak koeficijenta složenosti poslova radnoga mjesta na koje je raspoređen službenik ili namještenik i osnovice za izračun plaće, uvećan za 0,5 % za svaku navršenu godinu radnog staža te da se pod radnim stažem, u smislu prava na uvećanje plaće od 5%, smatra radni staž ostvaren temeljem rada za koji su plaćeni doprinosi i koji se prema propisima mirovinskoga osiguranja računa u staž osiguranja.

Molimo tumačenje da li se navedena odredba odnosi na staž ostvaren temeljem stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa i angažiranjem osobe putem ugovora o djelu na temelju registriranih podataka o ostvarenom drugom dohotku prema propisima o porezu na dohodak na koji se plaća doprinos za mirovinsko osiguranje, a koji staž se izvodi iz utvrđenog iznosa drugog dohotka, a ne iz zaposlenja?

Nadalje, odredbom stavka 4. navedenog članka utvrđeno je da se u radni staž za uvećanje plaće za 0,5% računa radni staž ostvaren u inozemstvu, pod uvjetom da se isti u Republici Hrvatskoj prema propisima mirovinskoga osiguranja računa u staž osiguranja, odnosno ako je tako regulirano međunarodnim ugovorima (sporazumima) Republike Hrvatske i drugih država ili se radi o stažu ostvarenom u zemljama Europske unije odnosno Europskog gospodarskog prostora nakon 1. srpnja 2013. godine.

Molimo tumačenje odnosi li se navedena odredba na radni staž ostvaren u Bosni i Hercegovini u razdoblju od 1. siječnja 1994. godine do 31. prosinca 2001. godine te da li se kao dokaz o stažu osiguranja može upotrijebiti službena dokumentacija iz inozemstva ili je potrebna verifikacija nadležnog tijela Republike Hrvatske?

Također, molimo tumačenje odnose li se navedene odredbe i na staž osiguranja ostvaren prije 1. svibnja 2022. godine?

U vezi upita koji se odnosi na staž ostvaren temeljem stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa i staž koji se izvodi iz utvrđenog iznosa drugog dohotka, Komisija daje sljedeće tumačenje:

Tumačenje broj 2/35 od 30. studenoga 2022.

Budući da osobe na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa nisu zasnovale radni odnos, te se na njih prema općem propisu o radu ne primjenjuju odredbe o plaći i naknadi plaće, vrijeme provedeno na stručnom osposobljavanju ne uračunava se u ukupni radni staž za uvećanje plaće od 0,5% za svaku navršenu godinu radnog staža.

Da bi se radilo o radnom stažu u smislu prava na uvećanje plaće iz članka 35. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, trebaju biti ispunjena dva uvjeta: 1. da se radi o primicima temeljem rada za koji su plaćeni doprinosi i 2. da se to razdoblje prema propisima mirovinskoga osiguranja računa u staž osiguranja, neovisno da li se radi o radu kod poslodavca ili o samostalnom radu.

Prema navedenom, svi ostali primitci, pa i primitci ostvareni od drugog dohotka, ne smatraju se radnim stažem u smislu članka 35. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike.

Vezano za upit koji se odnosi na radni staž ostvaren u inozemstvu, Komisija upućuje na Tumačenje broj 1/35 od 26. listopada 2022. godine.

2. Čl. 35.

U razdoblju od 21. lipnja 1990. do 4. travnja 1993. godine stekla sam staž osiguranja radnom na poljoprivrednom gospodarstvu u vlasništvu Josipa Jurišanec, svoga oca, koji me je osigurao po toj osnovi i platio doprinose, te se vodi pri Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje kao poslodavac/obveznik doprinosa. Navedeno mi je u tom razdoblju bilo jedino zanimanje.

Zaposlenima u javnim službama se staž osiguranja ostvaren obavljanjem poljoprivredne djelatnosti (tzv. poljoprivredni staž) priznaje se u ukupni radni staž - minuli rad temeljem kojega ostvaruju pravo na uvećanje koeficijenta složenosti poslova od 0,5% po godini radnog staža. Isto je vidljivo iz tumačenja Temelnog kolektivnog ugovora br. 168/19. od 11. prosinca 2019. godine, koje glasi: *„Radni staž nije definiran Temeljnim kolektivnim ugovorom za službenike i namještenike u javnim službama, niti bilo kojim drugim propisom. Stoga, prema miljenju Povjerenstva, da bi se radilo o radnom stažu u smislu prava na uvećanje place iz Temeljnog kolektivnog ugovora, trebaju biti ispunjena dva uvjeta:*

1. da je to rad za koji su plaćeni doprinosi i

2. da se to razdoblje prema propisima mirovinskog osiguranja računa u staž osiguranja, neovisno da li se radi o radu kod poslodavca ili o samostalnom radu.

Slijedom navedenog, i poljoprivredni staž za koji su plaćeni doprinosi računa se u radni staž potreban za uvećanje place temeljem članka 50. TKU-a.“

Moja se iskustva, kao državne službenice, vezano za priznavanje tzv. poljoprivrednog radnog staža u ukupni radni staž - minuli rad temeljem kojega se plaća uvećava za 0,5% za svaku navršenu godinu radnog staža tijekom godina rada mijenjaju. Jedno vrijeme priznao mi se i kod sadašnjeg poslodavca. Trenutno se plaća ne isplaćuje tako, iako još imam rješenje o rasporedu na radno mjesto prema kojemu mi se i poljoprivredni staž računa u ukupni radni staž (ne staž u državnim tijelima).

Slijedom navedenog, molim Vas, da li se ovaj staž osiguranja (tzv. poljoprivredni staž) za koji su plaćeni doprinosi računa državnom službeniku i namješteniku u ukupni radni staž temeljem kojega se uvećava plaća za 0,5% za svaku navršenu godinu radnog staža?

U vezi navedenog upita Komisija daje sljedeće tumačenje:

Tumačenje broj 3/35 od 30. studenog 2022.

Poljoprivredni staž za koji su plaćeni doprinosi računa se u radni staž koji je osnova za uvećanje plaće u smislu članka 35. stavka 2. Kolektivnog ugovora.

3. Čl. 52.

U Gradu Lepoglavi postoji mogućnost kupnje godišnje karte od strane javnog prijevoznika koji prometuje na tom području. Obzirom na odredbu članka 52. stavka 3. Kolektivnog ugovora, da li službenik i namještenik s navršениh 58 godina života mora kupiti i predložiti Kaznionici u Lepoglavi godišnju kartu?

U vezi navedenog upita Komisija daje sljedeće tumačenje:

Tumačenje broj 8/52 od 30. studenog 2022.

Državnim službenicima i namještenicima iz članka 52. stavka 3. Kolektivnog ugovora, naknađuju se troškovi prijevoza za kupljenu kartu. Stoga navedeni službenici i namještenici moraju kartu kupiti i predložiti poslodavcu.

4. Čl. 48.

Odredbom članka 65. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 62/22) propisano je da do stupanja na snagu odluke iz stavka 1. istog Zakona ostaje na snazi Uredba o izdacima za službena putovanja u inozemstvo koji se korisnicima državnog proračuna priznaju u materijalne troškove (Narodne novine, broj 50/92. i 73/93. — dalje u tekstu Uredba).

Odredbom članka 6. Uredbe propisano je ako je na službenom putovanju osigurana besplatna hrana, dnevnicu se umanjuje za 80%.

Prema odredbi članka 48. stavka 3, Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike (Narodne novine, broj 56/22), ako je na službenom putovanju, na teret poslodavca uz noćenje s doručkom osiguran još jedan obrok (ručak ili večera), iznos dnevnice se umanjuje za 30%, odnosno za 60% ako su osigurana dva obroka (ručak i večera).

Obzirom na citirane odredbe važećih propisa, molimo za tumačenje koji propis primijeniti u pogledu umanjenja iznosa dnevnice kada se radi o službenom putovanju službenika u inozemstvo?

U vezi navedenog upita Komisija daje sljedeće tumačenje:

Tumačenje br. 1/48 od 30. studenoga 2022.

Odredbom članka 48. stavka 2. Kolektivnog ugovora ugovoren je različit način utvrđivanja visine dnevnice za službena putovanja u Republici Hrvatskoj i u inozemstvu, dok se ostale odredbe tog članka primjenjuju na sve dnevnicu (tuzemne i inozemne). Ako je umanjenje visine dnevnice drugačije uređeno drugim propisom ili općim aktom, na službenika i namještenika će se primijeniti, u skladu s člankom 2. stavkom 2. Kolektivnog ugovora, najpovoljnije pravo.

5. Članak 38. stavak 8. podstavak 1.

Navedenom odredbom utvrđeno je da će se osnovna plaća uvećati ako službenik ima završen poslijediplomski specijalistički studij (univ.spec.) za 5%.

Budući da u praksi zaprimamo veći broj zahtjeva službenika koji su završili poslijediplomski stručni studij, molimo tumačenje da li se, u smislu navedene odredbe, uvećanje osnovne plaće odnosi i na završeni poslijediplomski stručni studij.

U vezi navedenog upita Komisija daje sljedeće tumačenje:

Tumačenje broj 3/38 od 30. studenog 2022.

Službenik stječe pravo na uvećanje osnovne plaće za 5% isključivo završetkom poslijediplomskih sveučilišnih studija koje na poslijediplomskoj razini mogu izvoditi samo sveučilišta i njihove sastavnice (fakulteti, akademije). Vezano za poslijediplomski stručni studij, službenik ima pravo na uvećanje osnovne plaće za 5 % ukoliko je završio poslijediplomski stručni studij koji se izvodio na sveučilištu (tzv. predbolonjski studiji) prema propisima koji su vrijedili do stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14. 60/15 i 131/17) te koji je izjednačen s akademskim nazivom sveučilišni specijalist – univ.spec.

6. Čl. 28. st. 1.

Majka sam djeteta s težim smetnjama u razvoju čiji je stupanj invaliditeta 90% i na kojeg koristim pravo na rad od pola punog radnog vremena zbog njege djeteta s težim smetnjama u razvoju. Također, temeljem članka 19. Kolektivnog ugovora, zbog navedenog imam pravo na 3 dana godišnjeg odmora kojeg koristim.

Zanima me da li, bez obzira na navedeno, imam pravo na plaćeni dopust u jednoj kalendarskoj godini zbog teške bolesti djeteta u trajanju od 3 radna dana u situacijama kada idemo na redovne kontrole, fizikalnu terapiju i druga liječenja koja su potrebna radi održavanja njegovog stanja ili bih imala samo u slučaju ako se kod mogeg sina pojavi neki

drugi oblik teške bolesti odnosno ukoliko se njegovo zdravstveno stanje pogorša vezano uz osnovnu dijagnozu?

Naime, cerebralna paraliza, tj. invaliditet od 90% je stanje koje se neće promijeniti, odnosno nije teška bolest koja se dogodila u jednoj kalendarskoj godini te je neizvjesno hoće li i koliko potrajati.

U vezi navedenog upita Komisija daje sljedeće tumačenje:

Tumačenje broj 2/28 od 30. studenog 2022.

Državni službenik i namještenik ima pravo na plaćeni dopust u slučaju teške bolesti supružnika, djeteta ili roditelja od 3 radna dana u jednoj kalendarskoj godini. U slučaju kronične teške bolesti navedeno pravo može se koristiti u svakoj kalendarskoj godini za koju ispunjava uvjete.

7. Čl. 18.

Molim pojašnjenje u vezi ostvarivanja prava na razmjerni godišnji odmor.

Početak radnog odnosa (s prekidom većim od 8 dana) je 1. ožujka 2022. Ostvarujem pravo na puni godišnji odmor 1. rujna 2022. godine.

Prema članku 78. stavku 1. Zakona o radu, ostvarujem pravo na razmjerni dio godišnjeg odmora već nakon mjesec dana, sve dok ne ispunim uvjet za puni godišnji odmor od 1. rujna 2022. godine.

Međutim, od kadrovske službe zaprimila sam odgovor, iz kojeg, u bitnom, proizlazi da s obzirom da imam prekid duži od 8 dana između dva radna odnosa, ispunjavam uvjet stjecanja godišnjeg odmora iz članka 17. stavka 1. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, ali da se članak 18. stavak 1. odnosi na službenike koji ne mogu ispuniti uvjet stjecanja punog godišnjeg odmora tijekom kalendarske godine u kojoj su se zaposlili (npr. ako se službenik zaposli u listopadu ne može do kraja godine ispuniti uvjet za puni godišnji odmor te za tu godinu stoga ima pravo na razmjerni dio godišnjeg odmora).

Ostvarujem li pravo na razmjerni dio godišnjeg odmora za mjesec koje sam odradila prije isteka 6 mjeseci neprekidnog staža (prije 1.9.)?

U vezi navedenog upita Komisija daje sljedeće tumačenje:

Tumačenje broj 1/18 od 30. studenog 2022.

Pravo na godišnji odmor je pravo koje državni službenik i namještenik ostvaruje u skladu s općim propisom o radu i odredbama Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, kod svog poslodavaca i za svaku kalendarsku godinu.

Službenik i namještenik koji se prvi puta zaposlio odnosno ima prekid rada između dva radna odnosa duži od osam dana, stječe pravo na puni godišnji odmor nakon šest mjeseci neprekinutog rada.

Pravo na razmjerni dio godišnjeg odmora službenik odnosno namještenik stječe čim ostvari kontinuitet rada od najmanje mjesec dana, no, navedeno ne znači da godišnji odmor može i koristiti, obzirom da konačnu odluku o rasporedu korištenja donosi poslodavac.

**P R E D S J E D N I C A
K O M I S I J E**

Olga Plazibat Novosel